

31989L0618

7.12.1989

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 357/31

SMERNICA RADY

z 27. novembra 1989

o informovaní verejnosti o opatreniach na ochranu zdravia, ktoré sa majú uplatniť, a o krokoch, ktoré sa majú vykonať v prípade rádiologickej havarijnej situácie

(89/618/Euratom)

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej článok 31,

so zreteľom na návrh Komisie, predložený po porade so skupinou osôb menovaných Vedeckým a technickým výborom z vedeckých expertov v členských štátoch, ako je ustanovené v tomto článku,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,

keďže článok 2 písm. b) zmluvy stanovuje, že spoločenstvo má zaviesť jednotné bezpečnostné normy na ochranu zdravia pracovníkov a verejnosti;

keďže 2. februára 1959 Rada prijala smernice, ktoré stanovujú základné normy na ochranu zdravia pracovníkov a verejnosti pred nebezpečenstvom spôsobeným ionizujúcim žiarením ⁽³⁾, naposledy zmenené a doplnené smernicami 80/836/Euratom ⁽⁴⁾ a 84/467/Euratom ⁽⁵⁾;

keďže podľa článku 24 smernice 80/836/Euratom všetky členské štáty musia zabezpečiť, aby pracovníci vystavení žiareniu dostali primerané informácie o ochrane pred ožiareními;

keďže podľa článku 45 ods. 4 uvedenej smernice musí každý členský štát pre prípad havárie stanoviť intervenčné úrovne a opatrenia, ktoré by mali vykonať príslušné orgány, a potrebné zdroje osôb aj zariadení, ktoré by umožnili činnosti, ktoré sa majú vykonať na ochranu a udržanie zdravia verejnosti;

keďže na úrovni spoločenstva by sa mali doplniť ďalšie informačné zložky, ktoré má verejnosť k dispozícii, nad rámec oblastí obsiahnutých v článku 6 ods. 2 smernice Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie ⁽⁶⁾ a v článku 8

ods. 1 smernice Rady 82/501/EHS z 24. júna 1982 o hlavných havarijných rizikách z určitých priemyselných činností ⁽⁷⁾, zmenenej a doplnenej smernicou 88/610/EHS ⁽⁸⁾;

keďže všetky členské štáty podpísali dohovor Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (MAAE) o včasnom informovaní o jadrovej havárii;

keďže rozhodnutie Rady 87/600/Euratom zo 14. decembra 1987 o opatreniach spoločenstva na rýchlú výmenu informácií v prípade rádiologickej havarijnej situácie ⁽⁹⁾ požaduje, aby všetky členské štáty, ktoré sa rozhodnú prijať havarijné opatrenia na ochranu verejnosti, buď v dôsledku veľmi vysokých úrovní rádioaktivity v životnom prostredí, alebo po havárii, následkom ktorej dôjde k významnému uvoľneniu rádioaktívnych materiálov, alebo je pravdepodobné, že k nemu dôjde, informovali Komisiu a členské štáty, ktoré sú zasiahnuté alebo by mohli byť, o ochranných opatreniach, ktoré boli prijaté alebo sa plánujú, a tiež o všetkých opatreniach, ktoré tieto štáty prijali alebo plánovali, a takisto o všetkých opatreniach, ktoré boli prijaté alebo naplánované na informovanie verejnosti;

keďže niektoré členské štáty už uzatvorili dvojstranné dohody o informovaní, koordinácii a vzájomnej pomoci v prípade jadrovej havárie;

keďže v prípade havárie v niektorom jadrovom zariadení niektorého členského štátu by postihnuté obyvateľstvo malo byť vyzvané, aby vykonalo príslušné činnosti, ktoré by pravdepodobne mali zvýšiť účinnosť havarijných prijatých alebo plánovaných opatrení;

keďže tým častiam obyvateľstva, ktoré by pravdepodobne mohli byť postihnuté rádiologickou havarijnou situáciou, by sa teda mali vopred poskytovať príslušné a priebežné informácie o plánovaných opatreniach na ochranu zdravia, týkajúcich sa tohto obyvateľstva, a o činnostiach, ktoré by mali vykonať v prípade rádiologickej havarijnej situácie; keďže na tieto účely by sa mali vypracovať na úrovni spoločenstva určité spoločné zásady a konkrétne opatrenia na informovanie takýchto častí obyvateľstva;

keďže by sa mali vypracovať aj spoločné zásady a konkrétne opatrenia na informovanie obyvateľstva, ktoré už skutočne bolo zasiahnuté nejakou rádiologickou havarijnou situáciou;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 158, 26.6.1989, s. 403.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 337, 31.12.1988, s. 67.

⁽³⁾ Ú. v. ES 11, 20.2.1959, s. 221/59.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 246, 17.9.1980, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 265, 5.10.1984, s. 4.

⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 175, 5.7.1985, s. 40.

⁽⁷⁾ Ú. v. ES L 230, 5.8.1982, s. 1.

⁽⁸⁾ Ú. v. ES L 336, 7.12.1988, s. 14.

⁽⁹⁾ Ú. v. ES L 371, 30.12.1987, s. 76.

keďže v poskytovaných informáciách sa musia zohľadňovať aj tie časti obyvateľstva, ktoré žijú v pohraničných oblastiach štátu;

keďže navyše by sa malo vynaložiť úsilie na posilnenie opatrení a postupov na informovanie verejnosti, ktoré už platia na vnútroštátnej úrovni v prípade rádiologickej havarijnej situácie,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

HLAVA I

Ciele a definície

Článok 1

Účelom tejto smernice je na úrovni spoločenstva definovať spoločné ciele týkajúce sa opatrení a postupov na informovanie verejnosti s cieľom zlepšenia operatívnej ochrany zdravia, ktorá sa poskytuje v prípade rádiologickej havarijnej situácie.

Článok 2

Na účely tejto smernice „rádiologická havarijná situácia“ znamená každú situáciu:

1. ktorá nasleduje:
 - a) po havárii na území členského štátu, ktorá sa týka zariadení alebo činností uvedených v odseku 2, so závažným únikom rádioaktívnych materiálov, alebo ku ktorému môže dôjsť, alebo
 - b) po zistení mimoriadnych úrovní rádioaktivity na vlastnom území štátu alebo mimo neho, ktoré by pravdepodobne mohli poškodiť verejné zdravie v tomto členskom štáte, alebo
 - c) po iných haváriách, ako sú havárie stanovené v písm. a), ktoré sa týkajú zariadení alebo činností uvedených v odseku 2, pri ktorých dochádza k závažnému úniku rádioaktívnych materiálov alebo je možné, že k nemu dôjde, alebo
 - d) iných haváriách, pri ktorých dochádza k závažnému úniku rádioaktívnych materiálov alebo je možné, že k nemu dôjde;
2. ktorú možno pripísať zariadeniam alebo činnostiam uvedeným v bode 1 písm. a) a písm. c), a to:
 - a) akémukoľvek jadrovému reaktoru, umiestnenému kdekoľvek;
 - b) akémukoľvek zariadeniu jadrového palivového cyklu;
 - c) akémukoľvek zariadeniu na riadenie likvidácie rádioaktívneho odpadu;
 - d) transportu a uskladneniu jadrových palív alebo rádioaktívnych odpadov;

- e) výrobe, použitiu, uskladneniu, odstráneniu a transportu rádioizotopov na účely poľnohospodárstva, priemyslu, zdravotníctva a príslušných vedeckých a výskumných účelov;
- f) použitiu rádioizotopov na výrobu energie vo vesmírnych zariadeniach.

Článok 3

Na účely uplatnenia tejto smernice sa rozumie, že výrazy „závažné uvoľnenie rádioaktívnych materiálov“ a „mimoriadne úrovne rádioaktivity, ktoré by mohli poškodiť verejné zdravie“ pokrývajú situácie, ktoré môžu mať za následok vystavenie jednotlivcov z verejnosti dávkam prekračujúcim dávkové limity predpísané smernicami, ktoré stanovujú bezpečnostné normy spoločenstva pre rádiologickú ochranu ⁽¹⁾.

Článok 4

Na účely tejto smernice majú nasledujúce termíny význam, ktorý je im tu priradený:

- a) obyvateľstvo, ktoré by mohlo byť postihnuté v prípade rádiologickej havarijnej situácie:

akákoľvek skupina obyvateľstva, pre ktorú členské štáty vypracovali intervenčné plány pre prípad rádiologickej havarijnej situácie;
- b) obyvateľstvo, ktoré je skutočne postihnuté v prípade rádiologickej havarijnej situácie:

akákoľvek skupina obyvateľstva, pre ktorú sú prijaté konkrétne opatrenia na ochranu, len čo nastane rádiologická havarijná situácia.

HLAVA II

Vopred podané informácie

Článok 5

1. Členské štáty zabezpečia, aby obyvateľstvo, ktoré by mohlo byť postihnuté v prípade rádiologickej havarijnej situácie, dostalo informácie o opatreniach na ochranu zdravia, ktoré sú v takejto situácii uplatniteľné, a o činnostiach, ktoré by sa mali vykonať v prípade takejto havarijnej situácie.
2. Poskytované informácie musia obsahovať najmenej tie časti, ktoré sú uvedené v prílohe I.
3. Tieto informácie sa oznámia obyvateľstvu uvedenému v odseku 1 bez toho, žeby o ne požiadalo.
4. Členské štáty aktualizujú tieto informácie a rozširujú ich v pravidelných intervaloch a vždy, ak nastanú závažné zmeny v opatreniach, ktoré opisujú. Tieto informácie budú verejnosti trvale dostupné.

⁽¹⁾ Pozri najmä článok 12 smernice 80/836/Euratom.

HLAVA III

Informácie v prípade rádiologickej havarijnej situácie**Článok 6**

1. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade vzniku rádiologickej havarijnej situácie bolo skutočne postihnuté obyvateľstvo bez oneskorenia informované o skutočnostiach takejto situácie, o krokoch, ktoré by sa mali vykonať, a pokiaľ je to pre daný prípad potrebné, aj o opatreniach na ochranu zdravia, ktoré sú na ňu uplatniteľné.

2. Ustanovené informácie musia pokrývať tie body obsiahnuté v prílohe II, ktoré sú príslušné pre daný typ rádiologickej havarijnej situácie.

HLAVA IV

Informácie o osobách, ktoré by sa mohli zúčastniť na organizácii havarijnej pomoci v prípade rádiologickej havarijnej situácie**Článok 7**

1. Členské štáty zabezpečia, aby všetky osoby, ktoré nie sú pracovníkmi týchto zariadení a/alebo sa nezúčastňujú na činnostiach definovaných v článku 2 ods. 2, ale mohli by sa zúčastniť na organizácii havarijnej pomoci v prípade rádiologickej havarijnej situácie, dostávali primerané a pravidelne aktualizované informácie o zdravotných následkoch, ktoré by im z ich účasti mohli vzniknúť, a o preventívnych opatreniach, ktoré by sa v prípade takejto udalosti mali vykonať; tieto informácie zohľadnia rozsah potenciálnych rádiologických havarijných situácií.

2. Ak vznikne rádiologická havarijná situácia, informácie sa vhodným spôsobom doplnia vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam.

HLAVA V

Vykonávacie postupy**Článok 8**

Informácie uvedené v článkoch 5, 6 a 7 tiež obsahujú orgány zodpovedné za vykonávanie opatrení uvedených v týchto článkoch.

Článok 9

Postupy pri rozširovaní informácií uvedených v článkoch 5, 6 a 7 a osoby, ktorým sú tieto informácie určené (fyzické i právnické osoby), určí každý členský štát.

Článok 10

1. Informácie uvedené v článku 5 sa oznámia Komisii, ak si to vyžiada, bez toho, aby boli dotknuté práva členských štátov oznámiť tieto informácie iným štátom.

2. Informácie, ktoré rozširuje členský štát podľa článku 6, sa oznámia Komisii a tým členským štátom, ktoré sú postihnuté alebo by mohli byť postihnuté.

3. Čo sa týka informácií uvádzaných v článku 7, Komisia bude upovedomená o príslušných údajoch pre rádiologickú havarijnú situáciu, pokiaľ si ich vyžiada, čo najskôr a tak, ako je to možné.

HLAVA VI

Záverečné ustanovenia**Článok 11**

Táto smernica sa nedotýka práva členských štátov použiť alebo upraviť opatrenia na poskytovanie dodatočných informácií, iných ako tie, ktoré sú uvedené v tejto smernici.

Článok 12

Členské štáty prijímajú opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr 24 mesiacov po jej prijatí. Bezodkladne o tom informujú Komisiu, ako aj o ich akýchkoľvek ďalších zmenách a doplneniach.

Článok 13

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 27. novembra 1989

Za Radu

predseda

R. DUMAS

PRÍLOHA I

Vopred podávané informácie uvedené v článku 5

1. Základné údaje o rádioaktívite a ich účinkoch na ľudí a na životné prostredie.
 2. Rôzne typy uvedených rádiologických havarijných situácií a ich následky na verejnosť a životné prostredie.
 3. Havarijné opatrenia predpokladané na varovanie, ochranu a pomoc verejnosti v prípade rádiologických havarijných situácií.
 4. Príslušné informácie o činnostiach, ktoré má vykonať verejnosť v prípade rádiologických havarijných situácií.
-

PRÍLOHA II

Informácie pre prípad rádiologickej havarijnej situácie uvedené v článku 6

1. Na základe intervenčných plánov, ktoré už vopred vypracovali členské štáty, obyvateľstvo skutočne postihnuté v prípade rádiologickej havarijnej situácie urýchlene a pravidelne dostane:
 - a) informácie o type havarijnej situácie, ktorá nastala, a ak je to možné, aj o jej charakteristikách (napr. jej pôvode, rozsahu a pravdepodobnom rozvoji);
 - b) rady na ochranu, ktoré v závislosti od typu havarijnej situácie môžu:
 - pokrývať nasledujúce: obmedzenia konzumácie určitých potravín, ktoré môžu byť kontaminované, jednoduché pravidlá hygieny a dekontaminácie, odporúčania zdržiavať sa v domoch, distribúciu a použitie ochranných látok, opatrenia na evakuáciu,
 - byť sprevádzané, ak je to potrebné, zvláštnym varovaním určitých skupín obyvateľstva;
 - c) oznámenia odporúčajúce pracovať s pokynmi alebo požiadavkami príslušných úradov.
 2. Ak havarijnú situáciu predchádza fáza predbežnej výstrahy, obyvateľstvo, ktoré by mohlo byť postihnuté v prípade rádiologickej havarijnej situácie, by malo dostať informácie a pokyny už v tejto fáze, ako napr.:
 - výzvu adresovanú obyvateľstvu, ktorého sa to týka, na monitorovanie situácie v rádiu alebo televízii,
 - predbežné odporúčanie pre úrady s konkrétnou kolektívnou zodpovednosťou,
 - odporúčania skupinám povolaní, ktoré sú zvlášť postihnuté.
 3. Tieto informácie a odporúčania by sa mali doplniť, ak to čas dovoľí, pripomenutím základných skutočností o rádioaktívite a jej účinkoch na ľudí a životné prostredie.
-